Satakunnan työllisyysalue 12.12.2025

LAUSUNTOPYYNTÖ SATAKUNNAN TYÖLLISYYSALUEEN SOPIJAPUOLINA OLEVILLE KUNNILLE

Satakunnan työllisyysalueen työllistämistuet

Satakunnan työllisyysalueen kunnille kohdistuvat työttömyysetuuksien maksuosuudet ovat kasvaneet, mikä johtuu erityisesti taustalla olevista lakimuutoksista ja pitkäaikaistyöttömyyden määrän lisääntymisestä. Kuntien maksuosuus alkaa jo 100 työttömyyspäivän jälkeen ja koskee kaikkia työttömyysetuuden muotoja. Työssäoloehtoa kiristettiin ja se sidottiin palkkaan, ei työtuntien määrään. Nykyisin työssäoloehdon täyttyminen vaatii 28 kuukauden tarkastelujaksolla vähintään 12 työssäolokuukautta, joiden aikaan palkka on vähintään 930 €/kk. Lähtökohtaisesti palkkatuettu työ ei enää kerrytä asiakkaan työssäoloehtoa. Kunnan maksuosuus työttömyysetuudesta poistuu vasta, kun työnhakijan työssäoloehto täyttyy tai toimeentulo perustuu muuhun kuin työttömyysetuuteen.

Palkkatuki on työvoimapalveluiden järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluva, määrärahasidonnainen ja harkinnanvarainen taloudellinen tukitoimi. Määrärahasidonnaisia palveluita viranomaisen on järjestettävä työllisyysalueella esiintyvän tarpeen edellyttämällä tavalla. Tarve arvioidaan vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Työvoimaviranomaisella on lainsäädännön tavoitteiden puitteissa harkintavaltaa määrärahan mitoituksessa, etuuden kohdentamisessa ja etusijajärjestyksestä päätettäessä, perustuslain 6 §:ssä säädetty yhdenvertaisuus huomioon ottaen.

Työvoimaviranomainen on harkintavaltaansa käyttäen päättänyt, miten laajasti palkkatuella vastataan niiden hakijoiden tarpeisiin, joille palkkatukea työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain mukaan voidaan myöntää, ja millaiset voimavarat palkkatukeen osoitetaan.

Vuodelle 2025 hyväksytyssä talousarviossa ei palkkatukeen ole varattu erityistä määrärahaa. Työnantajalle myönnettäviin taloudellisiin etuuksiin varattu ja käytettävissä oleva määräraha on kohdennettava 55 vuotta täyttäneiden työllistämistukeen (järjestämislain 95 §), jonka myöntämisessä työvoimaviranomaisella ei ole harkintavaltaa.

Työllisyysalueella on vuonna 2025 myönnetty vain 55 vuotta täyttäneiden työllistämistukea, joka on subjektiivinen oikeus (Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä 380/2023, 10 luku). Vuonna 2024 tehdyt muiden palkkatukimuotojen työjaksot jatkuvat vielä vuosille 2025–2026, mutta vuonna 2025 ei ole tehty uusia myönteisiä muita palkkatukipäätöksiä. Vuoden 2026 talousarvioon ei ole suunniteltu määrärahaa palkkatukeen yli 55-vuotiaiden työllistämistukea lukuun ottamatta. Asiakkaiden tukitarpeet on tarkoitus kattaa työllisyysalueen uudella tukimallilla.

Molemmat uudet tukimallit on valmisteltu työllisyysalueen asiantuntijoiden yhteistyönä, ja ne perustuvat työttömyyden rakennemuutokseen sekä tarpeeseen luoda kunnille ja myös työnhakijoille kannustavampia työllistämisen instrumentteja.

Uudet Satakunnan työllisyysalueen työllistämisen tukimuodot ja niiden keskeiset elementit:

1. Työllistämislisä pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen

Taloudellisen kannustinmekanismin muututtua ei palkkatuki ole kunnalle ja työllisyysalueelle enää kannattava tukimuoto, eikä se ole kannustava myöskään työllistettävälle työnhakijalle, koska hän ei saa kerrytettyä työssäoloehtoaan. Näistä syistä on kehitetty työllisyysalueelle oma työllistämislisä.

Kohderyhmä:
Työnhakijat, joiden työttömyys on kestänyt vähintään 12 kuukautta viimeisen 14 kuukauden aikana ja joiden kotikunta on Satakunnan työllisyysalueella.

Työnantajan ehdot:

- Suomessa toimiva y-tunnus. Oikeudellisella muodolla ei ole merkitystä.
- Työnantajalla ei saa olla verovelkaa tai sillä tulee olla Verohallinnon hyväksymä suunnitelma verovelan maksamiseksi.
- Palkattavalle henkilölle tulee maksaa työehtosopimuksen mukaista palkkaa
- Tuki on taloudellista toimintaa harjoittavalle hakijalle vähämerkityksistä tukea eli ns. de minimis -tukea. Tuen myöntämisessä noudatetaan tällöin tähän liittyvää lainsäädäntöä. (Komission asetus (EU) 2023/2831)
- Työnantajan takaisinottovelvoite tulee huomioida.

Tuki:

- 10 000 € / 12 kk kokoaikatyöhön (yli 80 % alan enimmäistuntimäärästä)
- 5 000 € / 12 kk osa-aikatyöhön (vähintään 930 €/kk)
- Tukea hakee tosiasiallinen työnantaja. Tukea ei voi siirtää edelleen.
- Maksatus tapahtuu jälkikäteen jaksotettuna.

2. Ensimmäisen työntekijän rekrytointituki

Alueen kasvupotentiaalin ja pk-yritysten työllistämisedellytysten vahvistamiseksi esitetään vuonna 2026 Satakunnan työllisyysalueella käyttöönotettavaksi *ensimmäisen työntekijän rekrytointituki* yrityksille, joilla ei ennestään ole palkattuja työntekijöitä. Tuki kannustaa yksinyrittäjää laajentamaan toimintaansa. Myös tässä tuessa edellytetään, että palkattava henkilö on työtön työnhakija ja että työsuhde kerryttää työssäoloehtoa.

Kohderyhmä:
Yritykset, joilla ei ole aiempaa palkattua työvoimaa eli ns. yksinyrittäjät.

Ehdot:

- Satakunnan työllisyysalueella toimiva yksinyrittäjä
    - Yksinyrittäjällä tarkoitetaan taloudellista toimintaa harjoittavaa yritystä tai yrittäjää, jolla ei ole palkattua henkilöstöä tukihakemuksen ajankohtana. Yrityksen oikeudellisella muodolla ei ole vaikutusta.
- Tuki on hakijalle vähämerkityksistä tukea eli ns. de minimis -tukea. Tuen myöntämisessä noudatetaan tähän liittyvää lainsäädäntöä. (Komission asetus (EU) 2023/2831)

- Tuen saajalla ei saa olla verovelkaa tai sillä tulee olla Verohallinnon hyväksymä suunnitelma verovelan maksamiseksi.
- Palkattavan henkilön tulee olla työtön työnhakija, jonka kotikunta on Satakunnan työllisyysalueella.
- Palkattavalle henkilölle tulee maksaa työehtosopimuksen mukaista palkkaa.
- Minimityösuhdeaika on 6 kk ja palkkataso vähintään 930 €/kk.
- Tuki maksetaan avustuksena, jota ei tarvitse maksaa takaisin, elleivät takaisinperinnän edellytykset täyty.
- Takaisinperintä, jos työsuhde päättyy 6 kk kuluessa (mahdollisuus palkata uusi ehdot täyttävä henkilö ilman tuen menettämistä).

Tuki:

- 5 000 € kertakorvaus työsuhteen alussa.

Uusien tukimallien vaikutukset

Työllistämistuet täydentävät lakisääteisiä tukia. Lakisääteinen 55+ työllistämistuki jatkuu subjektiivisena oikeutena. Nuorten työllistymisseteli on valtion valmistelussa, ja sen suunniteltu voimaantulo on vuoden 2026 aikana. Nuorten työllistymissetelin myöntäminen toteutetaan työllisyysalueiden kautta valtion erillisrahoituksella.

Työllisyysalueen uudet tukimuodot tarjoavat työnantajille selkeämmän ja hallinnollisesti kevyemmän vaihtoehdon sekä kunnille taloudellisesti ennakoitavan ja aidosti työllistymistä tukevan keinon vähentää maksuosuuksia. Uudet tukimuodot alentavat kuntien työttömyysetuuksien maksuosuuksia työssäoloehdon täyttymisen kautta. Tuet vahvistavat työllisyysalueen mahdollisuuksia vaikuttaa pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseen ja pk-yritysten kasvuun. Malli tukee erityisesti mikro- ja pk-yritysten rekrytointikykyä ja kasvumahdollisuutta.

Määräraha

Työllisyysalueen avustuksiin varattu määräraha vuodelle 2026 on noin 2,7 M€. Siitä työllistämistukien (työllistämislisä pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen ja ensimmäisen työntekijän rekrytointituki) osuus olisi n. 1,7 M€.

Seuranta

Tukivarojen jakautumista kuntien kesken seurataan säännöllisesti. Tavoitteena on huomioida valtionosuuksista muodostuvat rahoitusosuudet sekä työttömyysetuuksien maksuosuudet ja rakennetyöttömyyden määrä. Työllisyysalue huolehtii siitä, että jokaisessa kunnassa ne työnhakijat, jotka täyttävät tukikriteerit, ovat tietoisia mahdollisuudesta työnantajan hakea heihin kohdistuvaa tukea. Työnantajat päättävät rekrytoinneistaan, ja työllisyysalue voi yhdessä kuntien kanssa kohdentaa markkinointia sinne, missä tukien hyödyntäminen näyttää jäävän vähäiseksi.

Yritysvaikutusten arviointi

Uusilla työllistämistuilla arvioidaan olevan yrityksille pääosin myönteisiä vaikutuksia: ne alentavat rekrytointikynnystä, vähentävät palkkauskustannuksia ja parantavat erityisesti mikro- ja pk-yritysten mahdollisuuksia palkata pitkäaikaistyöttömiä tai ensimmäinen työntekijänsä. Tukien arvioidaan vahvistavan yritysten kasvua, lisäävän työvoiman saatavuutta ja nopeuttavan palkkauspäätöksiä ilman merkittäviä markkinahäiriöitä. Hallinnollinen kuormitus yrityksille pysyy vähäisenä, koska tukien ehdot ja hakumenettely ovat selkeät ja yhtenäiset.

Satakunnan työllisyysalueen jaoston päätös

Satakunnan työllisyysalueen jaosto on 10.12.2025 kokouksessaan päättänyt (§ 34) pyytää työllisyysalueen sopimuskunnilta lausunnot edellä esitetyistä työllistämislisän ja ensimmäisen työntekijän rekrytointituen käyttöönotosta. Lisäksi jaosto on päättänyt valtuuttaa kasvu- ja työllisyyspalvelut -yksikön päällikön päättämään tukimuotojen käyttöönotosta, mikäli kaikki sopimuskunnat antavat myönteisen lausunnon. Mikäli lausunnoissa esitetään muutostarpeita tai työllistämislisän ja ensimmäisen työntekijän rekrytointituen käyttöönottoa ei yksimielisesti puolleta, asia tuodaan jaoston uuteen käsittelyyn.

Lausunto

Satakunnan työllisyysalueen jaosto pyytää lausuntoa edellä esitetyistä, työllisyysalueen työllistämistuista, työllisyysalueella käyttöön otettaviksi työllistämisen uusiksi tukimuodoiksi.

Lausunnot pyydetään toimittamaan 31.1.2026 mennessä sähköpostitse osoitteeseen kirjaamo@pori.fi. Asianumero PRIDno-2025-8448 on mainittava lausunnon palautuksen yhteydessä.

Lisätietoja asiassa antaa:

Jouko Hautamäki,
Yksikön päällikkö, kasvu- ja työllisyyspalvelut-yksikkö
p. 044 712 4133

Jakelu

Harjavallan kaupunki, Jämijärven kunta, Kankaanpään kaupunki, Karvian kunta, Kokemäen kaupunki, Merikarvian kunta, Nakkilan kunta, Pomarkun kunta, Porin kaupunki, Siikaisten kunta, Ulvilan kaupunki